

ΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ ΥΠΟΦΥΣΗΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ Σ. SJOGREN

Κολέτσος – Σούλτης Ν.¹, Γερολυμάτου Ν.¹, Καρακώστα Μ.¹, Ανδριανοπούλου Α.²,
Ζήκου Α.², Αργυροπούλου Ι. Μ.², Βούλγαρη Β. Π.¹

¹Ρευματολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή, Τομέας Παθολογίας, Σχολή Επιστημών Υγείας,
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

²Τμήμα Ακτινολογίας του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου
Ιωαννίνων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Το πρωτοπαθές σύνδρομο Sjogren (pSS) είναι μια χρόνια αυτοάνοση διαταραχή
- Προσβολή του κεντρικού νευρικού συστήματος έχει περιγραφεί (συχνότητα 10 – 60%) με ένα ευρύ φάσμα νευρολογικών και ψυχιατρικών εκδηλώσεων
- Σε προηγούμενες μελέτες με τη χρήση μαγνητικής τομογραφίας (MRI) έχουν διαπιστωθεί **δομικές και λειτουργικές διαταραχές** και συσχέτιση αυτών με συμπτώματα κατάθλιψης
- Επιπλέον, στους ασθενείς με pSS έχει περιγραφεί **υπολειτουργία του άξονα υποθάλαμος-υπόφυση-επινεφρίδια**, ωστόσο, είναι περιορισμένα τα δεδομένα από τον απεικονιστικό έλεγχο της υπόφυσης.

ΣΚΟΠΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

- Σκοπός της εργασίας είναι:
  - ✓ να διαπιστωθούν πιθανές διαταραχές κατά τη MRI υπόφυσης σε ασθενείς με pSS και
  - ✓ να διερευνηθεί πιθανή συσχέτιση με χαρακτηριστικά του συνδρόμου

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ

- 29 Γυναίκες με pSS από τα εξωτερικά ιατρεία της Ρευματολογικής κλινικής του Π.Γ.Ν.Ι. και 30 υγιείς εθελοντές συμπεριλήφθηκαν στη μελέτη
- Στους συμμετέχοντες πραγματοποιήθηκε MRI υπόφυσης και υπολογισμός τους μεγέθους της υπόφυσης
- Επιπλέον, στους ασθενείς με pSS πραγματοποιήθηκε καταγραφή κλινικών εκδηλώσεων και ανοσολογικού προφίλ
- Για την εκτίμηση κατάθλιψης χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα Beck

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Συνολικά συμμετείχαν 59 άτομα (29 ασθενείς και 30 υγιείς) μέσης ηλικίας $59,3 \pm 11,5$ ετών
- Οι ασθενείς με pSS είχαν σημαντικά μικρότερο ύψος υπόφυσης συγκριτικά με τους υγιείς ($3,8 \pm 1,1\text{mm}$ έναντι $4,6 \pm 1,0\text{mm}$, $p < 0,01$)
- Στην πολυπαραγοντική ανάλυση το ύψος της υπόφυσης στους ασθενείς με pSS εμφάνισε αρνητική συσχέτιση με την ηλικία ($\beta = -0,417$, $p < 0,05$) και την κλίμακα κατάθλιψης ($\beta = 0,369$, $p < 0,05$).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

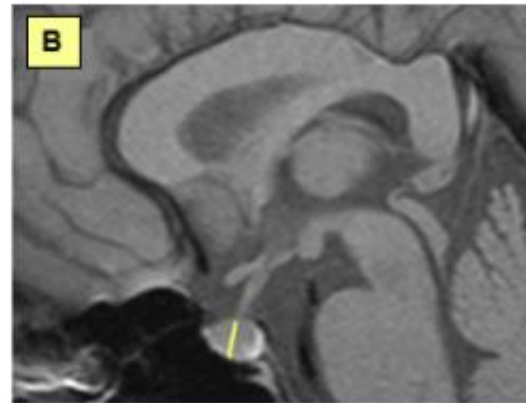
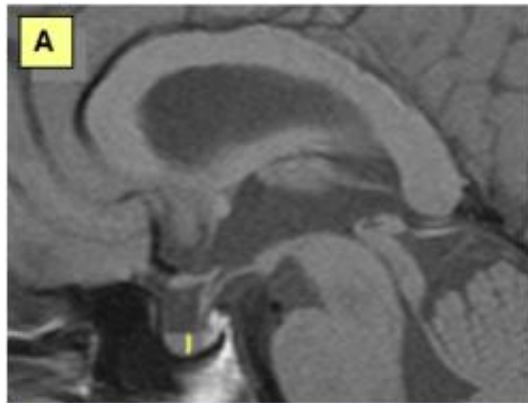
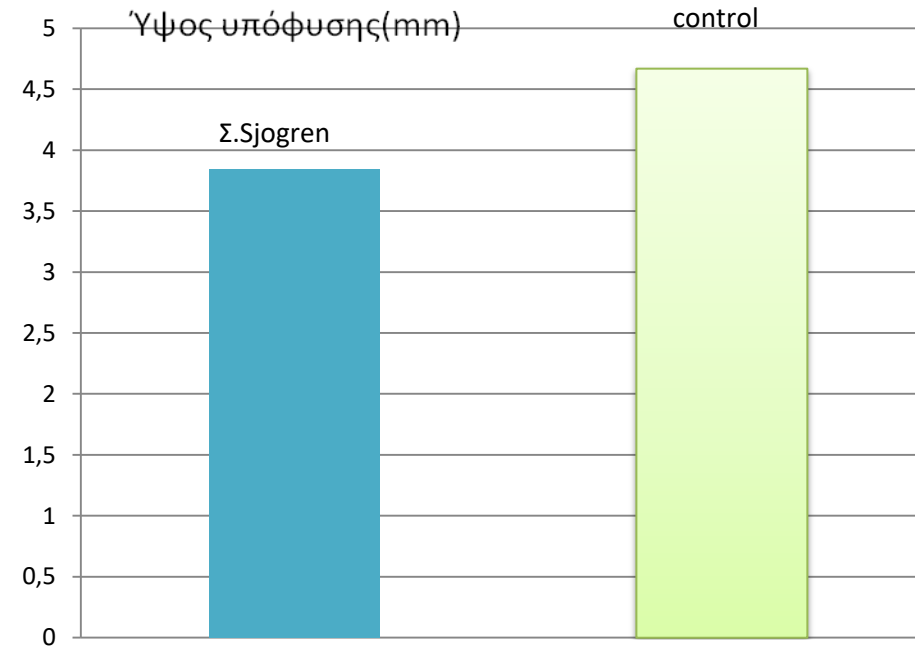
Πίνακας 1. Βασικά χαρακτηριστικά ασθενών με sjogren

Ηλικία (έτη)	61,5 ± 12,1
Διάρκεια νόσου (έτη)	10,6 ± 6,5
C3	141,1 ± 29,2
C4	25,2 ± 8,2
Αρθρώσεις (%)	69,0
Raynaud (%)	58,6
Πνευμονική προσβολή (%)	20,7
Ever steroids (%)	10,3
RF positive (%)	32,1
ANA positive (%)	89,3
Ro positive (%)	51,7
La positive (%)	13,8

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

$p=0,005$

Εικόνες A και B: T1 ακολουθία σε μέση οβελιαία τομή.
Η μέτρηση του ύψους υπόφυσης πραγματοποιήθηκε μπροστά από τον μίσχο και κάθετα προς το έδαφος του τουρκικού επιππίου.
Εικόνα A: γυναίκα ασθενής με Σ.Sjogren 49 ετών με ύψος υπόφυσης 3,2 χιλ.
Εικόνα B: γυναίκα μάρτυρας 50 ετών με ύψος υπόφυσης 5,8 χιλ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Πίνακας 3. Μονοπαραγοντική και πολυπαραγοντική ανάλυση του ύψους της υπόφυσης

Μεταβλητές	Standardized Beta	P value	Standardized Beta	P value
Ηλικία	-0.309	0,097	-0,417	0,024
Διάρκεια νόσου	0.049	0,797		
BDI score	-0.444	0.023	-0,369	0,044
Αρθρώσεις	0,212	0,269		
Raynaud	0.099	0.609		
Πνευμονική προσβολή	0,267	0,162		
RF positive	0.064	0,746		
ANA positive	0.380	0.046	0,049	0,820
Ro positive	0.032	0.870		
C3	0.334	0.077	0,268	0,143
C4	-0.065	0.736		

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Ασθενείς με pSS εμφανίζουν μικρότερο ύψος υπόφυσης συγκριτικά με τους υγιείς
- Η συσχέτιση με την κλίμακα της κατάθλιψης πιθανώς υποδηλώνει οργανικό υπόβαθρο της διαταραχής συναισθήματος στους ασθενείς αυτούς
- Απαιτούνται περαιτέρω μελέτες για διερεύνηση της σχέσης μεταξύ απεικονιστικών ευρημάτων και ορμονολογικού ελέγχου

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- Johnson EO, Kostandi M, Moutsopoulos HM.. doi: 10.1196/annals.1366.018. PMID: 171925Hypothalamic-pituitary-adrenal axis function in Sjögren's syndrome: mechanisms of neuroendocrine and immune system homeostasis. *Ann N Y Acad Sci.* 2006 Nov;1088:41-5155.
- Tzioufas AG, Tsonis J, Moutsopoulos HM. Neuroendocrine dysfunction in Sjogren's syndrome. *Neuroimmunomodulation.* 2008;15(1):37-45. doi: 10.1159/000135622. Epub 2008 Jul 29. PMID: 18667798.
- Mavragani CP, Fragoulis GE, Moutsopoulos HM. Endocrine alterations in primary Sjogren's syndrome: an overview. *J Autoimmun.* 2012 Dec;39(4):354-8. doi: 10.1016/j.jaut.2012.05.011. Epub 2012 Jun 12. PMID: 22695186.
- Andrianopoulou A, Zikou AK, Astrakas LG, Gerolymatou N, Xydis V, Voulgari P, Kiortsis DN, Argyropoulou MI. Functional connectivity and microstructural changes of the brain in primary Sjögren syndrome: the relationship with depression. *Acta Radiol.* 2020 Dec;61(12):1684-1694. doi: 10.1177/0284185120909982. Epub 2020 Mar 25. PMID: 32212831.

